

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

Jonas Soraka
Tirmėnų k. 7A, Lekėčių sen., Šakių raj.
El. p. sigusora@gmail.com

2017-07-25
į 2017-07-12

Nr. (28.4)-A4-4665
Gautą prašymą

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVELNIAKAILIŲ ŽVĖRELIŲ (ŠINŠILŲ) AUGINIMO IR VEISIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

Jonas Soraka, Tirmėnų k. 7A, Lekėčių sen., Šakių raj., +370 686 42875, el. p. sigusora@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Jonas Soraka, Tirmėnų k. 7A, Lekėčių sen., Šakių raj., +370 686 42875, el. p. sigusora@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Planuojama ūkinė veikla – švelniakailių žvėrelių (šinšilų) auginimas ir veisimas. *Jono Sorakos planuojama ūkinė veikla atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2 punktą – kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvulių).*

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Tirmėnų kaimas 7A, Lekėčių seniūnija, Šakių rajonas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Jono Sorakos planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) švelniakailių žvėrelių (šinšilų) auginimas ir veisimas bus vykdoma adresu Šakių raj., Lekėčių sen., Tirmėnų k. 7A. PŪV numatyta vykdyti 5,77 ha žemės sklype. Žemės sklypo naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Planuojama ūkinė veikla skirta kailių bei gyvų žvėrelių realizacijai. Ūkinę veiklą numatyta vykdyti naujai projektuojamame 80 m² bendro ploto pastate. Vykdam patalpų įrengimą bus naudojamos kokybiškos ir ekologiškos statybinės medžiagos. Statybų metu nuimtas derlingas dirvožemio sluoksnis bus panaudotas gerbūvio darbams sklype. Teritorijoje yra elektros tinklai. Vanduo bus naudojamas iš sklype esančio šulinio. Šilumos gamybai projektuojama vietinė kieto kuro katilinė su katilu (numatomas katilo galingumas iki 12 kW). Privažiavimui bus naudojamas jau esamas įvažiavimas į sodybą. Nuo planuojamo ūkinio pastato veiklai vykdyti iki artimiausio gyvenamo namo (užsakovo gyvenamosios sodybos) yra apie 0,036 km. Kita artimiausia gyvenama sodyba yra apie 0,264 km atstumu nuo PŪV vietos. Teritoriją supa dirbamos žemės. Artimiausios gyvenvietės nuo PŪV vietos nutolusios 0,881 km atstumu – Kvietiškiei ir 1,67 km atstumu – Mikytai.

Žvėreliai planuojami auginti tinkliniuose narvuose atitinkančiuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 lapkričio 10 d. įsakymu „Dėl kailinių gyvūnų laikymo reikalavimų patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus. Patalpose bus palaikoma 19-22 °C temperatūra.

Motininėje bandoje bus laikoma 32 graužikų šeimos, šeimą sudarys 5 patelės ir 1 patinėlis. Visas prieauglis, kuris skirtas produkcijai, bus gaunamas iš 160 patelių. Laikotarpyje nuo antros vados gimimo iki pirmosios vados realizavimo galimas maksimalus šinšilų skaičius gali būti 680 gyvūnų (0,952 SG). Žvėreliai bus laikomi iki realizacijai ar veisimui tinkamo 8-9 mėnesių amžiaus. Žvėreliai bus mušami vietoje trumpa elektros srovės iškrova. Kailiai džiovinami įprastoje temperatūroje, kuri palaikoma visame ūkyje.

Šinšilų auginimui bus naudojama bekrakė technologija. Auginant šinšilas susidaręs sausas, birus mėšlas šalinamas traukiant polietileno plėvelės juostą patiestą po narvais. Srutų nesusidarys, nes šlapimo vienu kartu šinšila išskiria 2-3 ml (apie 10 ml per parą), kuris susigeria į mėšlą ir išdžiūsta. Vidutinės mėšlo išeigos vienai šinšilai per metus 9,7 kg. Numatoma, kad per metus susidarys 6596 kg mėšlo. Priekaba su mėšlu bus laikoma ant nelaidaus su hidroizoliaciniu sluoksniu pagrindu 15 m² stoginėje, taip mėšlą apsaugant nuo kritulių. Priekabos talpa apie 3 tonos. Ūkyje laikant maksimalų šinšilų kiekį tręšimui reikalingas skleidimo plotas 0,56 ha (680×0,00083 ha). Šinšilų auginimo metu susidaręs mėšlas numatomas naudoti laukų tręšimui ir pagal sutartis atiduoti ūkininkams.

Vienai šinšilai vidutinė geriamojo vandens reikmė 0,015 l per parą. Vandens reikmės normą sudaro vandens reikmė gyvūnams girdyti, pašarams ruošti, įrenginiams plauti, patalpoms valyti. Numatoma sunaudoti apie 4 m³ vandens per metus. Šinšilų šėrimui bus naudojami kombinuotieji pašarai, juos ūkis pirks iš UAB „Kretingos grūdai“. Vidutinė paros pašarų norma šinšiloms 0,04 kg. Todėl pašarų per metus bus sunaudojama 9928 kg.

PŪV metu visos susidariusios atliekos (polietilėninė plėvelė ir kitos plastiko, statybinės) bus rūšiuojamos, laikomos sandariuose konteineriuose ir atiduodamos atliekų tvarkytojams. Kritę žvėreliai ir jų lupimo atliekos bus laikomi šaldiklyje (-18 °C temperatūroje) ne ilgiau kaip 30 dienų ir atiduodama šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonei UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Pavojingų ir radioaktyvių atliekų nesusidarys.

Buitinių nuotekų nesusidarys. Nuotekos, susidarancios plaunant žvėrelių laikymo patalpas ir jų įrenginius (iki 0,3 m³/metus) bus kaupiamos rezervuare (0,5 m³ talpos) ir atiduodamos į nuotekų valymo įmonę. Paviršinės nuotekos nuo pastato stogų bus sąlyginai švarios, todėl papildomas jų valymas nenumatomas. Ant ūkio pastato bus įrengti lietvamzdžiai, kuriais nuo stogų bus nuvedamas vanduo ir susigers į dirvožemį.

Žvėreliai bus laikomi uždareme rakinamame pastate, todėl įtakos kaimo aplinkiniams gyventojams neturės. Planuojama ūkinė veikla nesukelia triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės. Pagrindinis į aplinkos orą išsiskiriantis teršalas iš kailinių gyvūnų fermų – amoniakas. Numatoma maksimali tarša planuojamos ūkinės veiklos metu 408 kg per metus (vidutinė amoniako emisija per metus vienam gyvūnui – 0,6 kg). Vadovaujantis analogiškų šinšilų ūkių kvapo emisijų skaičiavimais 1 valandos didžiausia amoniako pažemio koncentracija aplinkos ore aplink PŪV pastatą, remiantis paskaičiuota proporcija, galėtų sudaryti 0,0019 mg/m³. Vadovaujantis 2012 m. Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis, amoniako kvapo slenkstis yra 4,066 mg/m³ (tai atitinka 1 europinį kvapo vieneta t.y. 1 OUE/m³). Kvapui sumažinti numatoma reguliariai valyti narvelius, inventorių, patalpas, pagal nustatytus reikalavimus tvarkyti ūkinės veiklos metu susidariusį mėšlą. Todėl amoniako tarša bus labai maža ir reikšmingo neigiamo poveikio aplinkos orui neturės. Iš katilinės išmetamų anglies monoksido (CO), azoto oksidų (NO_x), sieros dioksido (SO₂) ir kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}) išmetimai į aplinkos orą apskaičiuoti vadovaujantis Europos aplinkos apsaugos agentūros metodika (angl. EMEP/EFA air pollutant emission inventory guidebook, 2016, Chapter 1.A Combustion 1,A.4 Small combustion, table 3-18, convertional boilers<50 kW). Planuojama, kad katilinės darbo laikas bus 2184 val/per metus. Vidutinis teršalų išmetimas į aplinkos orą sudarys: 0,58352 t (0,074 g/s) anglies monoksido (CO), 0,01167 t (0,00148 g/s) azoto oksidų (NO_x), 0,001605 t (0,000204 g/s) sieros dioksido (SO₂), 0,0700 t (0,00890 g/s) kietųjų dalelių (KD₁₀) ir 0,0685 t (0,00890 g/s)

(KD_{2,5}). Oro tarša nežymi.

Pagal vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapij planuojama teritorija yra pažymėta indeksu V₀H₃-d. Planuojama veikla įtakos kraštovaizdžiui neturės, nes bus vykdoma pastato viduje, aukštybinių pastatų, kurie darytų kraštovaizdį, teritorijoje nebus. PŪV vieta nepatenka ir nesiriboja su „Natura 2000“ teritorijomis bei kitomis saugomomis teritorijomis. Artimiausios saugomos teritorijos yra už 2,395 km – Liekės kraštovaizdžio draustinis ir 4,003 km – Paštuvos botaninis draustinis. Artimiausios „Natura 2000“ teritorijos yra už 3,267 km – Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų ir 4,003 km – Pakarklės miškas. PŪV teritorija nepatenka į gamtinio karkaso ir jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas. Artimiausia vandenvietė nuo PŪV vietos nutolusi 1,670 km atstumu. Artimiausias vandens telkinys yra už 1,185 km – upė Margeliai. Artimiausios nekilnojamosios kultūros vertybės: 1,417 km buvusi Palivarko sodyba, 2,145 km Šėtijų senovės gyvenvietė ir 2,566 km Mikytų piliakalnis su gyvenviete. Arti PŪV vietos naudingųjų išteklių telkinų nėra.

Švelniakailių žvėrelių veisimo ir auginimo veikla neprieštarauja Šakių rajono savivaldybės bendrojo plano sprendiniams. Pagal bendrojo plano žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinį, PŪV vieta patenka į žemės ūkio paskirties žemę. Sanitarinės apsaugos zonos planuojamai ūkinei veiklai nenumatytos. Sanitarinė apsaugos zona nustatoma nuo 300 SG.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Žemės sklypas, kuriame Jonas Soraka vykdys planuojamą ūkinę veiklą ir jo gretimybės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribas ar kitas saugomas teritorijas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos rengėjo (užsakovo) pateikta Informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo skelbiama (ne trumpiau kaip 20 darbo dienų nuo atrankos išvados priėmimo dienos) Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje adresu: www.gamta.lt.

6.2. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, adresu Dariaus ir Girėno g. 4 (21 kab.), Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.3. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų), kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų) informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.4. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Švelniakailių žvėrelių veisimo ir auginimo veikla neprieštarauja Šakių rajono savivaldybės bendrojo plano sprendiniams. Pagal bendrojo plano žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinį, PŪV vieta patenka į žemės ūkio paskirties žemę.

7.2. PŪV vieta nepatenka ir nesiriboja su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir saugomomis teritorijomis, numatyta veikla nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo. Artimiausia saugoma teritorija – Liekės kraštovaizdžio draustinis nuo PŪV vietos nutolusi 2,395 km atstumu, artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų nutolusi 3,267 km atstumu.

7.3. Teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą ir jos gretimybėse kraštovaizdis estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis ar rekreaciniais ištekliais nepasižymi. Veikla bus vykdoma pastato viduje, aukštybinių pastatų, kurie darytų kraštovaizdį teritorijoje nebus. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė – buvusi Polivarko sodyba yra už 1,417 km, artimiausias vandens telkinys – Margeliai yra už 1,185 km.

7.4. Teritorija nepatenka į gamtinio karkaso ir jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinį regioną, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas ir juostas. Artimiausia vandenvietė nuo PŪV vietos nutolusi 1,67 km atstumu.

7.5. PŪV nesukelia triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės. Žvėreliai bus laikomi uždareme rakinamame pastate, todėl įtakos aplinkiniams gyventojams neturės.

7.6. Tarša amoniaku PŪV metu 408 kg per metus. Vadovaujantis 2012 m. Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis, amoniako kvapo slenkstis yra $4,066 \text{ mg/m}^3$ (tai atitinka 1 europinį kvapo vienetą t.y. 1 OUE/m^3). Pagal analogiškų šnšilų ūkių kvapo emisijų skaičiavimus 1 valandos didžiausia amoniako pažemio koncentracija aplinkos ore aplink PŪV pastatą, remiantis paskaičiuota proporcija, galėtų sudaryti $0,0019 \text{ mg/m}^3$. Todėl amoniako tarša bus labai maža ir reikšmingo neigiamo poveikio aplinkos orui neturės. Kvapai sumažinti numatoma reguliariai valyti narvelius, inventorių, patalpas, pagal nustatytus reikalavimus tvarkyti ūkinės veiklos metu susidariusį mėšlą.

7.7. Šildymo katilo galingumas iki 12 kW galios. Numatomas vidutinis teršalų išmetimas į aplinkos orą sudarys: 0,58352 t (0,074 g/s) anglies monoksido (CO), 0,01167 t (0,00148 g/s) azoto oksidų (NO_x), 0,001605 t (0,000204 g/s) sieros dioksido (SO₂), 0,0700 t (0,00890 g/s) kietųjų dalelių (KD₁₀) ir 0,0685 t (0,00890 g/s) (KD_{2,5}). Oro tarša bus nežymi.

7.8. Vykdamas patalpų įrengimą bus naudojamos kokybiškos ir ekologiškos statybinės medžiagos. Statybų metu nuimtas derlingas dirvožemio sluoksnis bus panaudotas gerbūvio darbams sklype.

7.9. Priekaba su mėšlu bus laikoma ant nelaidaus su hidroizoliaciniu sluoksniu pagrindu stoginėje taip mėšlą apsaugant nuo kritulių. Susidaręs mėšlas bus naudojamas laukų tręšimui ir pagal sutartis atiduodamas ūkininkams. Srutų PŪV metu nesusidarys.

7.10. Buitinių nuotekų nesusidarys. Nuotekos, susidaręs plaunant žvėrelių laikymo patalpas ir jų įrenginius (iki $0,3 \text{ m}^3/\text{metus}$) bus kaupiamos rezervuare ($0,5 \text{ m}^3$ talpos) ir atiduodamos į nuotekų valymo įmonę.

7.11. PŪV visos susidariusios atliekos (polietileninė plėvelė ir kitos plastiko, statybinės) bus rūšiuojamos, laikomos sandariuose konteneriuose ir atiduodamos atliekų tvarkytojams. Krite žvėreliai ir jų lupimo atliekos bus laikomi šaldiklyje ($-18 \text{ }^\circ\text{C}$ temperatūroje) ne ilgiau kaip 30 dienų ir atiduodama šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonei UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: Jono Sorakos planuojamai ūkinei veiklai – švelniakailių žvėrelių (šnšilų) auginimas ir veisimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti

persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-07-25 RAŠTO NR. (28.4)-A4-17665
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentui

El. p. marijampole@nvsc.lt

2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui

El. p. marijampole@kpd.lt

3. Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

4. Šakių rajono savivaldybės administracijai

El. p. savivaldybe@sakiai.lt

Žiniai:

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

El. p. mraad@mrd.am.lt